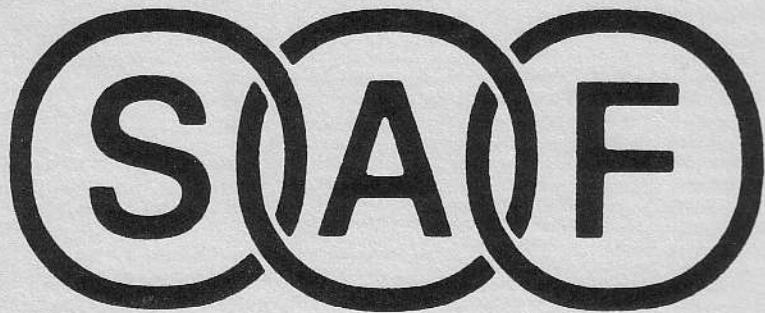

GAMLA FALUKAMRATER

1986

**SVENSKA
ARBETSGIVAREFÖRENINGEN**

Regionkontoret i Falun
Slaggatan 13, 791 71 Falun
Tel. 023-630 00

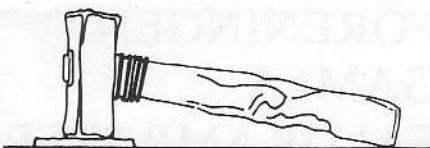
FÖRENINGEN GAMLA FALUKAMRATER

GRDFÖRÄNDE

DET är med stor glädje och beundran vi presenterar denna samlade utgåva av författarens Falukamrater. Detta är en bok som är både en minnesbok och en historisk dokumentation om Falukamraternas första 100 år. Den är också en bok om Falukamraternas rötter i Falu och om deras utveckling till en nationell förening. Den är en bok om Falukamraternas arbete för att skapa en bättre värld och om deras engagemang för sociala rättigheter och demokrati. Den är också en bok om Falukamraternas kultur och dess betydelse för den svenska folkkulturen. Den är en bok om Falukamraternas politiska engagemang och deras bidrag till den svenska arbetarrörelsens utveckling. Den är en bok om Falukamraternas internationella kontakter och deras bidrag till världens Falukamrater. Den är en bok om Falukamraternas medlemskap i Föreningen Gamla Falukamrater och deras arbete för att bibehålla och utveckla Falukamraternas traditioner och värder.
Detta är en bok som är både en minnesbok och en historisk dokumentation om Falukamraternas första 100 år. Den är en bok om Falukamraternas rötter i Falu och om deras utveckling till en nationell förening. Den är en bok om Falukamraternas arbete för att skapa en bättre värld och om deras engagemang för sociala rättigheter och demokrati. Den är också en bok om Falukamraternas kultur och dess betydelse för den svenska folkkulturen. Den är en bok om Falukamraternas politiska engagemang och deras bidrag till den svenska arbetarrörelsens utveckling. Den är en bok om Falukamraternas internationella kontakter och deras bidrag till världens Falukamrater. Den är en bok om Falukamraternas medlemskap i Föreningen Gamla Falukamrater och deras arbete för att bibehålla och utveckla Falukamraternas traditioner och värder.

Detta är en bok som är både en minnesbok och en historisk dokumentation om Falukamraternas första 100 år. Den är en bok om Falukamraternas rötter i Falu och om deras utveckling till en nationell förening. Den är en bok om Falukamraternas arbete för att skapa en bättre värld och om deras engagemang för sociala rättigheter och demokrati. Den är också en bok om Falukamraternas kultur och dess betydelse för den svenska folkkulturen. Den är en bok om Falukamraternas politiska engagemang och deras bidrag till den svenska arbetarrörelsens utveckling. Den är en bok om Falukamraternas internationella kontakter och deras bidrag till världens Falukamrater. Den är en bok om Falukamraternas medlemskap i Föreningen Gamla Falukamrater och deras arbete för att bibehålla och utveckla Falukamraternas traditioner och värder.

ÅRSSKRIFT 1986

ORDFÖRANDE

Efter 10 förtjänstfulla år som GFK's ordförande avsade sig Mats Lagervall återval i våras. Ingenting varar ju beständigt, men Du synes vara långt ifrån förbrukad och många med mig hade gärna sett Dig stanna längre än. Det är en heder att få efterträda Dig och jag passar här på att tacka föreningen för förtroendet. Föreningen har under Dina år som ordförande varit en stimulerande träffpunkt för såväl gamla som unga falukamrater. Din kapacitet har visat sig inte minst genom Din fömöga att entusiasmera styrelsen så att vi tex har fått behålla Ulla Lindgren som klubbmästare ända till senaste årsmötet dvs i hela 19 år.

Nya i styrelsen blev vid årsmötet Stig A:son Geite som v. ordförande och Annika Rovira (Eriksson), som v. sekreterare. Lalla Hård fungerar nu tillsammans med Karin Marwick som klubbmästare.

Mats gjorde årsmötet Mats till en grandios avskedsföreställning. Trots Ditt just då dåliga handlag med vädret mötte ca 40 entusiastiska medlemmar upp på Din arbetsplats Smedsmora. Där fick vi en intressant inblick bl a i värphönans tillvaro. Under diskussionen efter den lukulliska måltiden kunde Du skapa klarhet och lugn i några just då aktuella lantbruksfrågor. Tack Mats.

Vad annat sedan sist. Jo, höstmötet 1985 förstås, som utformades som ett besök på JM Byggs huvudkontor vid Stockholms frihamn. Den ganska nya byggnaden, som även inrymmer kurslokaler för försäkringsbolagen, har intressanta arkitektoniska lösningar med bl a

två vackra och luftiga överbyggda gårdar. JM's direktör, falukamraten Sven Larsson, bjöd oss en god landgång och företagets informationschef Uno Arvidsson berättade om företaget. Sven Silows medarbetare arkitekt Göran Streijffert berättade intressant om riksdagshusets ombyggnad, där även JM medverkade, samt visade bilder därifrån. Kvällen gav ett rikt utbyte till dem som trotsat förvinterkylan.

Nu ser vi fram emot storträff våren 86. Till all lycka bistår oss Mats och Ulla i planeringen och dessutom har vi ju kvar Lalla med erfarenheter från tidigare storträffar. Inte minst Du som 1987 är jubilar har då (oavsett hur vädret råkar bli) ett gyllene tillfälle att återknyta bekantskapen med Falun och kamraterna. Mer därom när planeringen kommit till inbjudningsstadiet. Låt mig ändå redan nu säga:

*Väl mött på storträffen
Dag Sanner*

STORTräFF Lördagen den 16 maj 1987

Prel. program:

Besök på Lugnetskolan.
Besök i Kristinehallen.
Studenttåg genom staden.
Middag på Grand.
Reservera dagen!
Ytterligare inf. kommer.

Avgående ordföranden

Under sin 66-åriga historia har GFK haft elva ordföranden, Dag Sanner blir den tolvte. Av dessa elva har endast två suttit så länge som tio år, den förste, Arvid Johansson, och den siste, undertecknad. Alltså var det hög tid för mig att överläta ordförandeklubban!

Det har varit tio intressanta år. Vi har träffats på Alfå-Laval i Tumba, med Torsten Althin och Håkan Ekwall, på Vattenfall i Råcksta, med Erik Gannedahl och Sven Ejemark, på Stadsteatern i Stockholm, med Leif Liljeroth, på Västmanlands-Dala Nation i Uppsala, med Jan-Olof Montelius, Harald Riesenfeld och Erik Yrgård, på Börsen i Stockholm, med Mats Olof Starrin, på Ingenjörsvetenskapsakademien, med Gunnar Hambraeus, i Grillska Huset i Stockholm, med syskonen Dora och Harry Lindgren, på Sveriges Radio-TV, med Bengteric Nordell, på Ericssons i Midsommarkransen, med Hans Werthén, i nya Riksdagshuset, med Björn Körlof och Sven Silow, och på JM Bygg, med Sven Larsson. På Dalaföreningen, den gamla på Söder och den nya vid Norrtull, har årsmötena haft gäster som Ingmar Lindmarker, Svante Svärdström, Sigvard Montelius, Valter Lannermark och DGF-ordförandena Anders Granström och Per Samuelsson. På Dalaföreningens berättade också Jan-Olof Montelius om utgrävningarna i den s.k. Riksgropen. Ett årsmöte hölls på Verdandi i Stockholm och då berättade Hildur Krantz-Jensen om en resa till Kina. Och vid sista årsmötet fick jag tillfälle att visa min arbetsplats, Lantmännens försöksgård Smedsmora nära Rimbo. Och berätta om dagens svåra situation för bönderna. Tidigare situation med brist på mat har förbytts till en

överskottssituation. Låga världsmarknadspriser gör läget ännu svårare. Plus en inte alltid saklig debatt om matkvalitet!

Två storträffar har också gått av stapeln. Vid den sista fick vi tillfälle att besöka vår "egen" landshövding Ingvar Gullnäs på Residenset. Och två välörtjänta hedersledamöter har jag fått vara med om att utnämna, Börje Bergsman och Anders Johansson.

Under min "regeringstid" har två stora händelser i Faluns historia inträffat: invigningarna av Lugnetskolan och Kristineskolan med Kristinehallen. Om Du besöker Lugnetskolan, ta då en titt på vår gäva, en tavla av Ingrid Eriksson på Högre Allmänna Läroverket - Gymnasiet vid Trotzgatan. Och Kristinehallen måste ses och höras, akustiken är av mycket hög klass!

Vad om framtiden? Jag vet att den nuvarande styrelsen har de bästa förutsättningar att föra GFK vidare. Framför allt önskar jag dem lycka till med vad vi inte lyckades med, att locka fler medlemmar till vår förening. Under sista tioårsperioden har medlemsantalet hela tiden legat runt 700. Med 2-300 elever varje år i avgångsklasserna är potentialen närmast astronomiskt stor! En "lokalavdelning" i Falun vore kanske en lösning. Vi har haft frågan uppe men inte kommit till "skott".

Sist och allra mest ett riktigt varmt tack till alla styrelsekamrater. Allt vad vi åstadkommit har varit ett lagarbete med bördorna ganska jämnt fördelade. Och vilket kamratskap vi haft! Däri ligger förklaringen till att min ordförandeperiod blivit så lång.

*Med HIC HAEC HOC hälsning
Mats Lagervall*

Några särpräglade lärarprofiler vid Falu Läroverk under 1920-talet

Civilekonom Richard Tham i Luleå var elev vid skolan fr.o.m. ht 1920 t.o.m. studentexamen vt 1930. Han ger här några minnesbilder av en del av sina gamla lärare på den tiden.

Pjoppen och Pjoppfan

Rektor Ivar Sefve kallades alltid för "Pjoppen". Anledningen till öknamnet skall ha varit att han vid ett experiment med en flaska yttrade: "Pjoppen gick!" Sefve hade nämligen svårt för bokstaven R.

Pjoppen var en liten man, som på tjocka gummisulor smög omkring i skolans olika lokaliteter för att se om han behövde beivre något. I så fall smålde ofta en kraftig örfil. Pjoppen var betydligt mera fruktad än älskad. Men han var en duktig lärare i biologi.

Till elevernas obligatoriska åligganden i ämnet biologi hörde att eleven själv skulle plocka eller gräva upp med portörspade eller dylikt ett ganska stort antal växter, pressa dem och därefter med hjälp av klisterremsor placera dem prydligt på vita ark. Givetvis skulle man botanisera ute i naturen och ej i äldre herbarier, men en kamrat hade valt att nyttja andras pressade växter. Vår biologilärare – adjunkt Einar Klefbeck – tyckte sig upptäcka detta, och eleven skickades till rektor för förhör. Så småningom kom han tillbaka till klassrummet och var då mycket mosig i uppsynen. Han hade på vänster hand ett väldigt kraftigt märke av Pjoppons hela hand. Det hade tydligt gått hett till inne på rektorsexpeditionen. Pojken hade erkänt, och förmodligen kunde han vänta sig nedsatt sedebetyg så småningom.

Ivar Sefve (1886-1952).

Rektor 1918-1928, lektor i biologi och kemi 1924-1928.

En son till Pjoppen började skolan under min tid. Grabben gick allmänt under namnet "Lillpjoppen". En dag kom han hem storgråtande, och hans mamma undrade vad som stod på.

– Nu kallas jag inte längre för Lillpjoppen, sa grabben.

– Vad då, då? frågade mamman.

– Pjoppfan, svarade han med gråten i halsen. Stackars grabb!

Spänstig lektor

Språkläraren lektor Joel Ursilus Pählsson var ganska spänstig trots synnerligen sena nattvanor. Skidåkning, åtminstone i fjällen, intresserade honom mycket. När det därför vårvintern 1926 blev aktuellt med en fjällfärd för skolans elever blev Pählsson ledare. Resan ställdes till Kall i Jämtland.

"Skolungdomens allmänna fjällfärd" var en organisation som startat året innan, och verksamheten skulle hålla på i ungefär fyrtio år. Under de första åren var allt mycket primitivt.

Vi bodde i en stor, ej vinterbonad lokal, trots allt avsedd för sammanträden. Man hade räknat fel på antalet deltagare, eller också hade man ej lyckats få tag i tillräckligt med sängar och madrasser. I varje fall måste flera av ungdomarna, däribland jag, ligga skaföttes med en kamrat. Morgnarna var iskalla, men det fanns en kamin att elda i. Vi turades om med uppvärmningen.

Den episod som jag minns bäst inträffade på påskafaston. Vi hade gjort ett besök i Åre, och sedan startade vi därifrån så sent att det hade börjat skymma. Det var bara en dryg mil till Kall, men det gällde förstås att åka rätt. Vi litade på Pählsson, som skidade i täten. Men efter en dryg timmes åkning visade det sig att han hade lett gruppen i det närmaste i en cirkel, och vi kom nästan tillbaka till utgångspunkten. Nu var goda råd dyra. Tänk om det blivit snöstorm, medan vi irrade runt i mörkret! Till slut fick Pählsson tag i en ortsbo, som guidade oss raka vägen till Kall. Den försenade påskafontsmältiden smakade sedan härligt.

Pählsson brukade följa i lokaltidningarna om någon elev utmärkt sig i en skidtävling. En söndag hade jag antingen vunnit en tävling eller uppnått en annan placering bland de främsta. När jag någon dag senare dabbade mig på en fråga i engelska fann Pählsson på ett – enligt hans sätt att se – passande yttrande:

– Vad den gossen fått i sina ben har han då inte fått i huvudet.

Men Joel Pählsson sa det på ett avväpnande och ganska vänligt sätt.

Man kunde skämta med honom utan att han

*Joel Pählsson (1878-1963).
Lektor i tyska och engelska 1919-1943.*

blev arg. Här är ett litet exempel. Vi längtade efter att få tillbaka våra språkskrivningar. Det dröjde och dröjde. Till slut frågade en av oss:

- När får vi tillbaka skrivningarna?
- Det skall han inte lägga sig i, sa Pählsson. De ligger hemma på mitt salongsbord och väntar på att bli rättade.
- Har magistern något salongsbord? frågade eleven.
- Tyst, han, sa Pählsson, medan han hytte med pekpinnen.

Pählsson intresserade sig för allt möjligt, och det var lätt att få in honom på ett sidospår i förhållande till undervisningen. Någon god pedagog var han inte, trots att han var en mycket skicklig språkman.

"Pligg-Nisse"

Nils Sjödahl gick under öknamnet "Pligg-Nisse". Exakt varför vet jag inte. Han undervisade i modersmålet och historia. Det var en ambitiös lärare, men lektionerna var mycket tråkiga. Vid läxförhör ville han helst att man skulle svara med bokens ord, så att man inte förbigick någon detalj.

Nils Sjödahl (1891-1962).
Lektor i modersmålet och historia. 1923-1956.
Karrikatyr av sign. E. L. (Vem är det?).

Han förstod att vi inte uppskattade hans lektioner, och en dag sa han ungefär följande:

– Jag har lagt märke till att Ni ofta ser på klockan. Det är ohövligt, det verkar som om Ni ville att lektionen snart skulle ta slut. Hm, hm. Jag tycker inte om när Ni ser på klockan.

Trots förmaningen ändrade vi väl inte våra vanor i någon större utsträckning. Efter några dagar passade Uno Krantz på att göra en mycket demonstrativ armrörelse med vänster arm för att se på klockan. Pligg-Nisse blev uppenbart störd och vände sig till Krantz med en utmanande fråga:

– Nä, Krantz, hur mycket var klockan?
– Det är femton minuter kvar, svarade Krantz på ett visserligen lugnt sätt men med ett påtagligt arrogant tonfall.

Sjödahl blev alldeles ställd. Då räckte ordningsmannen Bertil Hjelm upp handen. Han var stillsam och sansad och brukade sällan reta lärarna, varför Sjödahl nog trodde att han skulle rätta situationen.

– Enligt min klocka är det bara tretton minuter kvar, svarade Hjelm i ett tonläge som sa "rätt skall vara rätt".

Jag vill minnas att Sjödahl inte återfick talförmågan under de återstående minuterna.

Stackars Sjödahl, han led nog ganska mycket.

Hagelins "silkeskaniner"

Karl Hjalmar Konstantin Hagelin, en myndig man, var kungen på kemikum. På hans institution släpptes inte vem som helst in. Det gick historier om att självaste Pjoppen fätt vända vid den låsta dörren.

Hagelin ansågs som en mycket skicklig fackman, men hans lärargärning passade ej de flesta, bara dem som var särskilt intresserade av hans ämne.

Jag hade varit duktig i kemi i första ring, men ett par år senare var kunskaperna skrala. Hagelin yttrade då en dag:

– Jag förstår inte vad som har hänt med Dig, Tham. För ett par år sedan var Du riktigt duktig, men nu känner jag inte igen Dig. Du har väl aldrig gått och blivit kär?

Karl Hjalmar Hagelin (1869-1963).
Adjunkt i biologi och kemi 1910-1934.

Hans förmordan hade faktiskt visst fog för sig. Läroverket hade från höstterminen 1928 också i realskolan öppnats för flickor. Bland de nya där befann sig söta Lisa Nöjd. Jag var förtjust i henne, och det var Hagelin också på sitt speciella sätt, vilket framgår av denna lilla sanna historia.

När Lisas klass var på väg ut ur biologisalen – Hagelin hade viss undervisning även i biologi – bad han Lisa dröja kvar lite. Sedan de övriga gått låste han dörren och bad Lisa stiga in i det inre rummet. Han frågade om han fick ta ett fotografi. Hennes blyga leende och nick var ett positivt svar, och raskt tog han fram kameran. Sedan fotograferandet avslutats var den för Lisa ganska obehagliga ”seansen” slut.

Jag tycker att Hagelins platoniska kärlek till söta Lisa var av det rörande slaget. Hon var i hans ögon den främsta bland ”silkeskaninerna” – Hagelins roliga smeknamn på de unga flickor som just börjat i realskolan.

Fjällfärd med Vikar

Anders Vikar var en plikttrogen man med stor arbetsförmåga. Han var emellertid ofta mycket omständlig, när något skulle beslutas.

Jag hade vid något tillfälle under Vikars första år som rektor tänkt att på teatern bese Rolfrevyn. Om jag minns rätt var det tillsammans med min fader.

Enligt de äldre bestämmelserna i läroverkets ordningsstadga – stadfästad av Läroverksöverstyrelsen 1909 – skulle tillstånd beviljas av rektor för sådant teaterbesök även i det fall att eleven hade sällskap av föräldrarna. Man häpnar verkligen! Enligt den senare ordningsstadgan – stadfästad av SÖ 1925 – hade den tidigare stränga regeln modifierats i så måtto att tillåtelse endast behövde inhämtas av rektor om eleven ville gå på teatern utan föräldrarnas sällskap.

Antingen det nu var aktuellt att gå med min far eller ensam – jag minns inte säkert vilket det var – tycktes Vikar bli ställd inför ett stort problem. Var det verkligen passande för en elev att gå på en Rolfrevy? Vikar måste fundera på saken till en annan dag. Då gav han tillåtelse, om än motvilligt.

Vårvintern 1929 ledde Vikar en fjällfärd till Jämtland, och jag var en av deltagarna. Jag minns ett par små lustiga episoder. Vid en utflykt på fjället tappade någon en skida, som med en väldig fart for nedför fjällsluttningen. Vikars reaktion var ett bullrande skratt. Verklingen se- och hörvärt! Visst hade han sinne för humor!

Vid en måltid i förläggningen åsåg Vikar med häpnad hur en elev bar sig åt då han bredde smör på det hårda brödet. Smöret placeras på framsidan, där hålen är störst, i stället för på undersidan, som Vikar tydligen fått lära sig att bre på. Först skrattade han, men ej helt hjärtligt. Det var viss protest i rösten. Sedan sa han med ett stänk av ironi:

– Jaså, Du brer så. Ja, då får man förstås plats med mera smör.

Under fjällveckan var vi några stycken som tyckte att vi kunde beskriva Vikar som inkarnationen av hemslöjd – både med tanke på hans framtoning och med tanke på hans grejer, såsom skidor, stavar m m.

Jag var extra dålig i skolan under de sista åren. En anledning härtill var att jag idrottade lite väl mycket.

Vintern 1928 drabbades jag av en olyckshändelse och lämnade skolan under ett halvår. På hösten började jag på nytt i R III. Våren 1929 hade jag underbetyg i matematik och engelska, och skam till sägandes ägnade jag ej studierna något större intresse under sommaren. Tentorna till hösten gick dåligt. Det blev underbetyg i bågge ämnena. Nu såg det illa ut för mig. Jag var kvarsittare, och därför skulle jag enligt bestämmelserna skiljas från skolan.

Skrivningarna i de båda ämnena, matematik och engelska, hade placerats på samma dag med bara ett par timmars paus emellan. Jag klagade hos Vikar och sa ungefär följande:

– Det är fel att lägga dessa viktiga skrivningar på samma dag. I den engelska skrivningen, som vidtog bara ett par timmar efter matematikskrivningens slut, var jag så trött att jag inte kunde göra mitt bästa. Det är skillnad vid studentexamen, då det är en hel dags vila mellan skrivningarna.

– Jag ser ingen möjlighet för Tham att klara studenten, sa Vikar, medan han slog ut med båda armarna i en talande gest.

Nåväl, jag fick fortsätta i R IV, och till våren klarade jag studenten utan något underbetyg, men visst blev studentbetyget svagt.

När jag ett par år efter studenten ville söka plats var jag ledsen över mitt dåliga betyg. Kanske kunde jag förmå Vikar, tänkte jag, att skriva en mera positiv handling som ett komplement till mitt dåliga studentbetyg. Vikar var inte ovillig, och han skrev bla följande i ett intyg, daterat Falun den 1 oktober 1932:

"Om studeranden M. Richard H. Tham, som ... avlade studentexamen vårterminen 1930, värder härmed intyget,

att han under sin skoltid städse ådagalagd ett mönstergiltt uppförande och skött sitt arbete med osviklig samvetsgrannhet,

att han därjämte var mån om och visade sig mäktig ett försynt och under alla förhållanden korrekt personligt umgängessätt, samt att han vid sin avgång från läroverket utmärktes med den av Centralföreningen för idrottens främjande utdelade idrottsskölden, en premie, som kan tillfalla endast en lärjunge vid varje läroverk..."

Detta var ett synnerligen älskvärt skrivet intyg, men jag blir lite generad när jag läser det igen. Det var alldelös för positiva ord om mig, men handlingen visar vilket gott hjärta som klappade under Vikars ofta kärva fasad.

Richard Tham

Studentexamen vid Falu Högre Allmänna Läroverk vt 1930 (Bilden 1930-05-21)

Fr.v.: Nils Westgren, Ragnar Nyström (främre ledet), Lars Olov Öhman, Hilding Edholm (överst), Jan Nohrborg, Erland Olsson (senare Erland Landor, främre ledet), Hilding Pemer, Lilly Gullbrand (gift Munters), Tell G. Dahllöf, Bernt Löfström, Henrik Garffvé, Astrid Johansson (gift Estberg), Kurt Almqvist, Gösta Ekman (överst), Carl-Fredrik Dybeck, Hans Lundberg, Karin Garffvé (gift Swanbeck), Bertil Ericsson, Arvid Hellberg (överst), Allan Thorsberg, Lars-Gunnar Fernqvist (främre ledet), Bengt Tiberg, Lars Berglund, Uno Krantz, Sven Johnsson (främre ledet), Erik Myrén och Richard Tham. – En del studenter saknas på kortet, bl a Folke Thysk (senare Folke Gagnéus), Erik Yngström, Margit Andersson, Ruth Nenzell, Samuel Mohlin och Helge Pettersson.

Jämför 55-årsjubileet 1985, GFK:s årsskrift 1985, s. 22!

.... och ytterligare ”Vikariana”

I årsskriften 1985 efterlyste Göran Rosander historier kring rektor Anders Vikar. Denna uppmaning har hörsammats av några gamla elever till denne legendariske rektor.

OM rektorskäppen

Krigsvintern 1940/41 var kall och ihållande. På grund av oljebristen tornade vedstaplarna upp sig som klostermurar runt Falu Lärverk. Så inträffade en händelse som överskuggade krigsreportagen – Anders Vikars berömda rektorskäpp med den runda knopen försvann från sin parkeringsplats i rektorsexpeditionens förrum. Det var endast när Vikar kunde hålla om knopen som hans auktoritet utsträlade med full kraft – precis som en lampa som bara lyser när den är inpluggad i nätet. På den tiden (jag vet inte hur det är nu) hade vi s.k. ”sportlovsdagar” som inföll litet si och så. Rektor Vikar lät omedelbart utlysa en sådan sportlovsdag – under vilken alla läroverkets hundratals elever skulle leta efter hans käpp. Bland annat fick en stor del av vedstaplarna runt skolan – vedträ för vedträ – flyttas under käppjakten. Men – ingen käpp.

Så plötsligt några dagar senare stod käppen återigen på sin vanliga parkeringsplats på rektorsexpeditionen, tydligent tillbakasmugglad av tjuven. Alla kunde dra en djup suck av lättnad. Ordning, reda och auktoritet var återställda.

Eric af Wetterstedt
Student 1941

Anders Vikar (1886-1965), Rektor 1928-1951.
Foto: Stadsbiblioteket, Falun.

OM namn

I slutet av 30-talet hade jag just börjat första gymnasieklassen, då klassföreståndaren en dag meddelade att rektorn ville tala med mig. Vad hade jag nu gjort?

När något ofog begåtts i skolan, hände det att förhör anställdes på rektorsexpeditionen – såsom den gången då några gymnasister under ett idrottsslov tagit buss tillbaka till staden mot givna order. Inför rektor hade inga ursäkter, skavskår och andra skavanker, hjälpt. Allra minst slapp den gosse undan som med dalkarlens rättframhet angav orsaken till bussfärdens med att ”hä va fall närmast bekvämlighets-skäl”. Det blev rektorsanmärkning att uppvisas för målsman.

Rädd i hägen knackade jag alltså på expeditionsdörren, fast den redan stod öppen. Därinne stod rektorn i sin grå kostym och plockade med några papper. Han såg upp ett ögonblick.

– Du har uppgivit att ditt förnamn i skolkatalogen ska stavas med h, men det står utan h i prästbetyget.

– Jag har alltid stavat med h.

– Det måste du visa med utdrag ur födelseboken i den församling som du kommer ifrån.

Rektorn fortsatte med sitt pappersplock och det uppstod en lång tytsnad, som jag slutligen bröt:

– Var det inget mera?

Nu stannade rektorn till, betraktade mig strängt och yttrade:

– Var det inget mera? Va inte då nog då?

– Jo, kom det förskrämda svaret, och därmed var ”rektorsförhöret” slut.

En tid därefter blev klassens lärare i engelska sjuk och rektor Vikar trädde under en lektion i den sjukes ställe. I den engelska text som lästes, förekom ett ord för **präst**, vilket föranledde rektorn att inventera andra likabetydande ord. Så skrev han med krita på svarta tavlan **RECTOR** och undrade vad det betydde. Han fick svara

själv – **kyrkoherde**. I följd efter det första ordet skrev han nu **VICAR** och undrade vad då det betydde. Tytsnad. Jo, det betyder **kyrkoherde**, förklarade han med ett brett leende.

Där stod nu på tavlan **RECTOR VICAR**, och visst tyckte klassen att det var lustigt. Men jag tänkte, att om det skulle vara rektorns namn, så inte var **det** heller rätt stavat.

I varje fall hade rektor Vikar på sitt helt privata sätt lärt ut två engelska ord. De skulle säkert för all framtid sitta rotfast i elevernas medvetande.

*Thore Floderus
Student 1941*

OM vissling

Efter en morgonbön i början av 1940-talet gick Vikar upp på podiet och meddelade att han hade hört elever vissla på ett sätt, som varit störande. Av den anledningen förbjöd rektor eleverna att vissla inom skolans område.

Jag har många gånger förgätt mig över att jag inte hade modet att protestera mot ett så onyanserat förbud. Men kanske var det så, att jag, som knapp medelmåtta i flera lärares ögon, nöjde mig med sådana här bevis för att inskränktheten även fanns inom lärarkåren. Liksom armkroksförbjudet så hade visselförbjudet rakt motsatt effekt mot det avsedda, så länge det inte fanns någon risk att rektor skulle dyka upp.

Vikar ville tituleras ”**Rektor**”. Den upplysningen fick en elev som titulerade honom ”**Rektorn**”, med motiveringens att det bara fanns en rektor. Däremot var det rätt att säga ”**Lektorn**”, för sådana fanns det flera av.

*Hans Floderus
Student 1943*

”Bobben” – en lärare med humor

Adjunkt Robert Palmgren, kallad ”Bobben” var adjunkt i tyska, engelska och franska 1950-57. Tandläkare Lars Lundström, Vällingby, student 1957 berättar här om en episod från en franskskrivning.

Var och en, som beväistade vår gamla anrika skola under 1950-talet minns säkert adjunkten Robert Palmgren – vardagligen kallad ”Bobben”. ”Bobben” var en mycket god pedagog, men framför allt minns vi honom som en lärare med en särskilt fin humor.

En av Bobbens elever – låt oss kalla honom Erik – var minst sagt ointresserad av undervisningen i franska, varför hans kunskaper i detta ämne befann sig på ett tämligen lågt plan. På den sista provskrivningen hade Erik placerats bredvid klassens primus i franska, varför Eriks blick lika ofta sökte sig till kamratens skrivbok som till sin egen.

När Bobben återkom med de rättade franskskrivningarna några dagar senare utlät han sig sålunda: ”När man sitter i kollegierummet hör man ibland kolleger uttala sig om att eleverna ”fuskar”. Jag har alltid tyckt illa om att elevernas mödosamma strävanden att förbättra sin kunskapsnivå bemöts på detta cyniska sätt. Men det är klart att när en elev, som tidigare skrivit ”C”, ”C” och ”C”, plötsligt går och skriver ”A”, kan man ju inte undgå att bli en smula fundersam. När det till yttermera visso visar sig att eleven skrivit endast två felpoäng, och grannen – som också skrivit ”A” – har gjort exakt samma felpoäng, så blir man ju onekligen ytterligare fundersam. Nå. Erik. Vadan denna plötsliga uppryckning?”

Erik: ”Jo, jag har läst extra för min syster!”

*Robert Palmgren (1890-1962).
Adjunkt 1950-1957.*

Bobben: ”Jaså, din syster Birgitta. Ja, jag minns när jag hade Birgitta som elev i sista ring. Fru Svensson hade hållit morgonbön och talat om den heliga Birgitta. Därvid hade hon sagt något om att ”Birgitta skall uträdda märkliga ting”. Eftersom jag hade din syster första lektionen efter morgonbönen sade jag detta till henne. ”Birgitta skall uträdda märkliga ting”, sade jag till Birgitta. OCH DET MÅ MAN SANNERLIGEN SÄGA ATT HON HAR GJORT!!!!”

Lars Lundström

Studentjubileer

Här är den studentgrupp åtgång 1926 jämte tre fruar, som 27-28 maj firade sitt 60-årsjubileum i Falun med middag på Berglid.

F.v: Sara Berggren, Axel Mäcs, Erik Tiberg, Anna-Greta Källström, Allan Fahlroth, Ingvar Källström, Erik Perers, Erik Berggren, Nils Anrep, fru Perers, Arne Burgé och K F Svärdström.
(Foto: Mikael Forslund, Foto Dalmas).

1931 års studenter firade 27-28 maj sitt 55-års jubileum. De nyrestaurerade lokalerna i gamla läroverket liksom den nybyggda Kristinehallen besågs, innan kasan ställdes till dagens gymnasiebyggnad, Lugnetskolan. Dagen efter jubileumsmiddagen besågs bl.a. Falu gruva, Ernst Rolfgården, Thunströmska handelsgården och Dössberget.

Här är "55-åringarna" samlade t.v. om Wallinbysten: Främre ledet fr.v. Stig Lindman, Paul Widingsson, Olle Alm, Olle Wiman, Anders Swanbom, Tord Wetterberg och Erik M Yrgård.

Bakre ledet: Olle Sundström, Hans Munktell, Sune Hårding (Johansson), Bertil Tideström, Sven

Fremling, Olle Halldén och Nils Olov Norell.

(Foto: Mikael Forslund, Foto Dalmas).

1936 års studenter har firat 50-års jubileum. De 23 deltagarna av ursprungliga 38 i klasserna tittade först på "sitt" läroverk och sedan det nya gymnasiet på Lugnet.

På kvällen 31 maj hade man en festlig samvaro i Rådhuskällaren och på söndagen gick man genom Dalarnas museum.

Kvintetten som sitter är Karin Sempler (Westling), Ingegerd Bunge (Andén), Carin Lybeck (Frisell) †, Ingrid Scheutz (Björkman) och Britta Schultz (Vadsörs).

I bakre raden står fr v Nils Tunestam, Gösta Tegnér, Herman Lodin, Bengt Horn, Karin Ek (Östergren), Bertil Sylwan, Arne Wegerfeldt (Larsson), Barbro Bernholm (Holmkvist), Erik Geijer, Erik lissel, P Emil Nordesjö, Sven Erik Schäder, Hans Edermalm (Ericson), Britta Bergh (Cedervall), Hans Körnings, John Fredenholm och Claes Grunde.

(Foto: Kjell Jansson, Foto Dalmas.)

- - -

Det kom ett brev....

I årsskriften 1984 efterlyste redaktören namn på fanbärarna på bilden från invigningen av institutionsbyggnaden 1935 (s. 14).

Lennart Westling, student 1937, och numera bosatt i Haut de Cagnes i Frankrike skrev i november 1984 bl.a. följande till redaktören:

"Fanbärarna är, härifrån sett, från vänster John Fredenholm och Herman Lodin. Herman bär

en av de sista DGF-uniformerna modell Å med fyra knäppta kopparknappar, fadermördare och vinklar för fjärde ring på vänster ärm. Den andra uniformen (tredje ring) bär jag, där jag sitter i första fiolpulten, skydd av John Fredenholm. Bland musikanterna ser jag Pelle Lange, basun, borta vid ribbstolarna, samt Anders Jobs, director musices, bak främsta notstället. Marskalkarna bakom frankofilen Engberg kan jag inte klara".

Magnus Selling har avlidit

*Magnus Selling (1903-1986).
Lektor i kristendom och filosofi 1949-1968.*

F lektorn, fil dr Magnus Selling, Lund, avled den 1 mars 1986 i en ålder av 82 år. Magnus Selling föddes i Djursholm och efter studentexamen bedrev han teologiska studier i Lund, men övergick till filosofien. Han förberedde sin doktorsavhandling i trancendentalfilosofi, när hans lärare Anders Karitz 1934 utnämndes till professor i Uppsala.

För att slutföra arbetet med avhandlingen flyttade också Selling till Uppsala. Han råkade där in i den vid denna tid mycket uppmärksammade filosofistriden mellan Lunda-och Uppsalsakolorna. Hans avhandling måste därigenom delvis omarbudas och ventilerades först våren 1938. Disputationen blev rekordlång. Selling fick försvara sig mot alla de församlade Uppsala-filosoferna. Han fick docentbetyg på både avhandling och försvar men ingen docentur. Han lämnade därför den akademiska banan, avlade i Uppsala teol kand examen och blev därefter lärare.

Från 1949 och till sin pensionering 1968 var han lektor vid läroverket i Falun, där han bl a var en uppskattad ledare för läroverkets idrottstrupper vid skolungdomen och andra tävlingar. Han startade också en filosoficirkel bland intresserade falabor, vilken fortsatte sin verksamhet även sedan Selling pensionerats 1968. Som pensionär flyttade han till Lund och återupptog där sina filosofiska studier och har bl a utgivit Joniska tänkare 1977, Filosofi, frihet, demokrati 1980 och Om tänkesättet Sokrates 1984, alla utgivna av Föreningen för Filosofi och specialvetenskap i Lund.

Närmast sörjande är maken Inger, född Grenness, gymnastikdirektör och f d landskanslist, syskonen Gösta och Vera samt syskonbarn.

Ernst Rolfgården – ny sevärdhet i Falun

*Ernst Rolfs födelsehus i hörnet av Berghauptmansgatan och Styraregatan.
Foto: J-O Montelius 1985.*

Falun har från och med sommaren 1985 berikats med ett nytt utflyktsmål. Det är Ernst Rolfs födelsehem på Elsborg, som har öppnats för allmänheten i kulturförvaltningens och Elsborgs stadsdelsförenings gemensamma regi. Invigningen av Ernst Rolf-gården, som huset nu kallas, skedde på pingstdagen 1985 med tal av bl.a. landshövding Ingvar Gullnäs och Rolf-kännaren Uno "Myggan" Ericson.

Huset består ursprungligen av två lägenheter på vardera ett rum och kök, av vilka Ernst Rolfs föräldrar alltså hyrde den ena under åren 1890-91. Den västra delen, med fönster mot Styraregatan, disponeras nu av stadsdelsföreningen, som inrett den till kaffeservering.

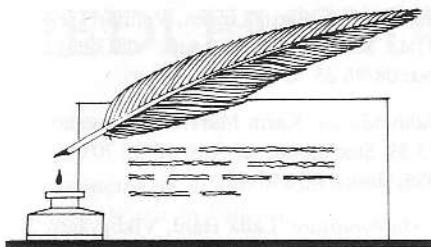
I den andra lägenhetens före detta kök kan besökarna studera en utställning över Ernst Rolfs hela liv och verksamhet. Här finns t.ex. hans skrivbok från 10-årsåldern, avgångsbe-

tyget från läroverket, annonsen från det första offentliga framträdet och kostymerna han använde som vissångare på 1910-talet. Och naturligtvis mängder av fotografier – ända från 11 månaders ålder – samt en del noter, vishäften och gramfonskivor ur kulturförvaltningens stora Rolfsamling. Rummet intill har inretts med möbler och föremål från tiden kring sekelskiftet för att ge en föreställning om hur det kan ha sett ut i Ernst Rolfs barndom.

Den lilla gårdsplanen med sina syrénbuskar och gammaldags blomsterrabatter är också en idyll. Här kan man sitta och dricka kaffe och lyssna på Rolfmelodier som med jämna mellanrum tonar ut från en högtalare.

Ernst Rolf-gården, Styraregatan 28, hålls öppen dagligen kl. 13-16 (onsdagar även 18-20) under sommarmånaderna. September-maj kan gruppvisningar beställas på tel. 023-210 44.

Elisabet Hemström

REDAKTÖREN

Årets skrift blir den sista jag gör i egenskap av redaktör. Jag vill därför passa på att framföra ett tack till alla, som under mina sju redaktörsår på olika sätt bidragit till årsskrifterna. Nu har Rune Sjödén, student 1943 och med ett förflytet som journalist, lovat att ta över redaktörskapet. Jag vill önska honom lycka till.

I första hand vill jag tacka alla dem som medverkat med artiklar. Karin Nisser har under alla åren varit en entusiastisk annonsackvisitör. Utan hennes insatser skulle ej årsskriften ha kunnat komma ut. Lars Wickström med hustru Solveig i Uppsala har i hög grad underlättat mitt arbete genom att ha läst alla korrekturen. Boktryckaren Per-Hugo Löjdquist med hustru Ulla i Tierp har tryckt årsskrifterna. Deras smidiga och positiva sätt har likaså underlättat mitt arbete. Tack allesammans. Ett tack riktar jag även till GFK:s styrelse, som gett mig förtroendet att vara tidskriftens redaktör.

Första året efterlyste jag äldre årgångar av årsskriften. E Börje Bergsman och Tipsu Tideström, änka efter Gunnar Tideström, har välvilligt överlämnat en del exemplar. Fortsärande saknas dock vissa av de äldre årgångarna. Ytterligare bidrag mottages tacksamt, så att Kristineskolans bibliotek kan få en komplett uppsättning. Om några år kommer vissa av gymnasieklasserna, bl.a. de humanistiska linjerna, att flytta till gymnasieskolan i Haraldsbo. Även till detta bibliotek bör föreningen bidraga med årsskriften.

Apråpå gymnasiet på Lugnet var ett av argu-

menten för flyttning dit från läroverket, att skoleleverna skulle få tillgång till den förmögna idrottshallen där. Vid upprepade tillfällen har nu lärare och elever framfört sitt missnöje till kommunen, som hyr ut anläggningen till olika kommersiella arrangemang, typ mässor och popgalor. Eleverna får ge sig ut på promenader i stället. Så gick det med det argumentet för flyttningen till Lugnet!

Från Faluns horisont kan vidare rapporteras att kommunen just i dagarna har påbörjat en välbehövlig renovering av gamla läroverksparken. Parken har fått förfalla rejält under senare år. Här har kommunen tagit sitt ansvar.

I fråga om Hammars konditori och gamla rektorsgården, har man istället gjort tvärt om. Husen får förfalla mer och mer. Husen har nu ett flertal gånger varit dömda att rivas. Nu har länsantikvarier lagt ett rivningsförbud på husen, i avväntan på en eventuell byggnadsmannesförklaring. Fullmäktige hade tidigare under hösten med en röst överväkt beslutat att riva dessa två 1700-tals hus – till förmån för en parkeringsplats!

Årets skrift upptas till stor del av föreningsmatrikeln. Här har min granne Bengt Hård af Segerstad lagt ner ett jättearbete för att få matrikelns olika uppgifter så aktuella som möjligt. Flinka fingrar har sedan fört över allt till en databas.

Matrikeln kan väl komma till användning för att locka sina gamla klasskamrater till Storträffen den 16 maj 1987. Vi träffas då!

Jan-Olof Montelius

**FÖRENINGEN
GAMLA
FALUKAMRATER
STOCKHOLM
POSTGIRO 2583-3**

Hedersledamöter: Maggie Ardell, Börje Bergsman, Anders Johansson, Ejie Mossberg, Erik Sandberg, Svante Svärdström.

STYRELSE:

Ordförande: Dag Sanner, Narcissvägen 5, 125 32 Älvsjö, tel Arb: 08/63 05 60, Bost: 08/46 39 56

V. ordförande: Stig A:son Geite, Terrängvägen 99 nb, 126 61 Hägersten, tel: 08/46 43 85

Sekreterare: Ulla Lundqvist, Morkullevägen 39, 175 62 Järfälla, tel Arb: 08/24 96 50, Bost: 08/36 78 94

V. sekreterare: Annika Rovira, Krusbärsgatan 24, 754 49 Uppsala, tel Arb: 018/17 02 24, Bost: 018/25 13 24

Skattmästare: Bertil Lindén, Vallmovägen 16, 191 43 Sollentuna, tel Arb: 08/796 57 16, Bost: 08/96 25 78

Klubbmästare: Karin Marwick, Birkagatan 25, 113 39 Stockholm, tel Arb: 08/23 70 00 ankn 1028, Bost: 08/30 07 46

V. klubbmästare: Lalla Hård, Vikbyvägen 38, 181 43 Lidingö, tel: 08/765 94 39

Matrikelansvarig: Bengt Hård af Segerstad, Stångtjärnsvägen 163, 791 74 Falun, tel: 023/276 58

Suppleant: Karin Nisser, Gamla Lustigknopp, 791 32 Falun, tel Arb: 023/819 00, Bost: 023/119 24

Suppleant: Olle Sveninge, Vintervägen 4, 791 15 Sundborn, tel Bost: 023/605 32

Redaktör: Jan-Olof Montelius, Stångtjärnsvägen 160, 791 74 Falun, tel Arb: 0243/750 30, Bost: 023/283 15

Sedan 1892

— då Elverket i Falun började sina strömleveranser — har många falustuderande ”pluggat” vid skenet från den elektriska bordslampan.

Energiomsättningen år 1985 uppgick till 488 GWh.

AB FALU ELVERK

MEDLEMSMatrikel 1986

Medlemsmatrikeln är i år i bokstavordning. Efter födelsedatum står klass och student- eller avgångsår. W står för Valhalla.

* efter namnet betyder ständig medlem. Kompletteringar, ändringar etc. torde insändas till matrikelansvarige Bengt Hård af Segerstad, Stångjärnvägen 163, 791 74 Falun, tel. 023/276 58.

Ha överseende med matrikföraren, inte med brister i matrikeln!

Abentus, Per Nils
Civ Ing, 420217, RIV4, 60
Sanderingsgatan 36, 811 31 SANDVIKEN
Tel: 026/27 12 63

Adams-Ray, (Larsson), Anna-Lisa
Frö, 160810, WIV18, 34
Östermalmsgatan 11, 114 24 STOCKHOLM
Tel: 08/21 90 07

Ahlberg, (Ericksen), Ann-B
Finnsnir, 280219, LIV4, 59
Hagtorpsvägen 6, 133 00 SALTSJÖBUDEN
Tel: 08/717 04 02

Ahlborg-Böhme, Marianne
Jur kand, 550223, 3/3H, 74
13, H de RAIH-a-Plantes,
F-6700 STRASBOURG, Frankrike

Almgvist, Kurt
Fil dr, 120211, RIV4, 30
Regementsgatan 22, 152 00 STRANGETA

Alvstam, Claes Göran *

Docent, 490308, AII13, 68
Torskskolan 14, 417 24 GOTEBORG
Tel: 031/535430

Andersén, Hans-Ulf
530410, 3/3, 74
Svartnäsgatan 16, 752 21 UPPSALA

Andersson, (Boström), Ann-Charlotte
Sekr, 430524, AII13, 63
Myhärnastigen 24, 163 57 SPÄNGA

Andersson, Bo
Folkskollärare, 371228, RIV4, 57
Isaksvägen 20, 790 00 XLVDALEN
Tel: 0251/109 13

Andersson, Carl-Ake
Byrådir, 220917, RII13, 43
Angsvägen 26, 871 00 KARNSAND

Andersson, Karl-Henrik *

Bankdir, 1901, 4/4, 15
P 1709, 771 00 LUDVika
Tel: 0240/290 92

Andersson, Stig E
Civ Ing, 350502, RII13, 56
Kardarevägen 8, 437 00 LINDOME
Tel: 031/99 21 68

André, Agneta
591030, 3/3, 79
Matrisvägen 1, 791 44 FALUN
Tel: 023/337 87

André, Nils *

Prof, 180512, LIV4, 37
Västerviksvägen 10, 182 35 DANDERYD
Tel: 08/55 73 26

André, Olaf *

Prast, 160119, LIV4, 33
Luthagsesplanaden 23 B, 752 25 UPPSALA
Tel: 018/13 73 01

Annermark, (Nauckl), Greta
Fru, 180118, RII13, 38
Jutengatan 11, 392 35 KALMAR
Tel: 0480/131 55

Ammerstedt, Claes
Trafikchef, 500002, G3Na, 69
Bengtsforschen 2187, 790 23 SVARDOSJÖ
Tel: 0246/601 72

Appell, Jan-Erik
Kommissär, 500706, G3Na, 69
Praktikanten, 454 00 BRÄSTAD
Tel: 0259/400 18

Areskog, Holger
Ingenjör, 24, RII13, 43
Kvarnvägen 22 Landsnora, 191 51 SOLLENTUNA

ArdeLL, Maggi *

Fru, 160201, WIV, 30
L111 Jant Plan 6, 114 25 STOCKHOLM
Tel: 08/35 40 76

Arosenius, (Liss), Elisabeth
560325, 3/3 Na, 75
Plommonvägen 73, 741 00 KNIVSTA
Tel: 018/34 37 32

Arosenius, Herman
561128, 3/3 Na, 75
Plommonvägen 73, 741 00 KNIVSTA
Tel: 018/34 37 32

Arosenius, Per
620405, 3/3 Na, 81
Bagervägen 39, 791 41 FALUN
Tel: 023/141 17

Assarsson, Björn
380709, RII13, 55
Muraregatan 20 D, 371 38 KARLSKRONA
Tel: 0455/164 22

Aurells, (Vikar), Bodrum *

Lag Ikkare, 200409, LIV4, 38
Nygatan 116, 602 34 MURRÖping

Axén, Anders *

Civilekonom, 46, AII13, 66
Digitalvägen 42, 791 45 FALUN
Tel: 023/256 53

Backlund, (Ericsson), Gunilla
570912, 3/3 H, 76
Fältspatsvägen 44, 803 61 GÄVLE

Backlund, (Berg), Monica
Gymnastiklektor, 490113, AII13, 63
Kyrkvägen 34, 131 60 SALTSJÖ-DUVNÄS
Tel: 08/718 05 95

Backman, Berit *

Apoetekare, 170510, RII13, 40
Kyrkvägen 49, 672 00 ÅRÅNGE
Tel: 08/94 79 71

Backman, Gösta
Departementsråd, 200113, LIV4, 40
Skansgatan 18, 123 60 FARSTA
Tel: 08/94 79 71

Backmann, (Jansson), Elisabeth
Adjunkt, 170127, LIV4, 57
Helatorpsgatan 43, A, 653 40 KARLSTAD
Tel: 054/11 98 42

Baltzar, (Obriink), Sig *

200315, LIV4, 39
Stakegatan 24, 803 56 GÄVLE

Barkman, (Carlström), Elisabeth (Lisa) *

Fru, 151001, WIV118, 33
Valhallavägen H2, 114 27 STOCKHOLM
Tel: 08/20 80 72

Barkman, (Fallström), Maj Solveig
Förte kriminallass, 111227, 6/6, 30
Tranebergsvägen 55, 161 32 BROMMA
Tel: 08/55 99 98

Barkman, Olof
f. Förte kriminallass, 111227, 6/6, 30
Tranebergsvägen 55, 161 32 BROMMA
Tel: 08/718 15 17

Barréus, Valentin *

f. Regementsläkare, 040214, RIV4, 22
Trotzgatan 14, 791 72 FALUN
Tel: 023/134 84

Aslund, Gabriel *

Tandläkare, 09060B, LIV4, 29
Bohmgatan 26, 755 00 RÄTTVIK
Tel: 0248/105 34

Angelid, Kjell *

Intendent, 381019, AII113, 57
Trädgårdsvägen 47, 191 46 SOLLENTUNA
Tel: 08/35 02 76

Öhman, Lars-Olov *

Fil dr, lektor, 110506, LIV4, 30
Ekebyvägen 20, 182 65 DJURSHOLM
Tel: 08/755 11 45

Östberg, Birje *

Redaktör, 150714, LIV4, 36
Herrnagväg 9, A, 1tr, 791 75 FALUN
Tel: 023/155 92

Österberg, Bölf *

Tandläkare,
Lidköpingsvägen 40, 121 49 JOHANNESHÖV
Tel: 08/48 44 37

Österholm, Stefan *

Lakare, 530706, 2/3 N, 73
Längsgatan 1, 153 00 SIEJTUNA
Tel: 0760/556 31

Ostling, Jan *

Tandläkare, 130224, RII113, 34
Sverigesväg 12, 791 33 FALUN
Tel: 023/254 31

Ostling, Lars *

Kyrkoherde em, 111211, LIV4, 32
Back Fors Väg 14, 760 41 GHONEF
Tel: 0241/ 618 55

Ostling, Sven *

Lärarverksklunkt, 140722, RII113, 35
Döbelnsgatan 5, 448 00 FLODA
Tel: 0352/331 17

Ostlund, Bister *

330619, RII113, 52
Blomstervägen 18, 881 02 SOLLEFTEÅ

Ostlund, Kurt *

Leg optiker, 411001, AII113, 60
Fagerövägen 18, 791 53 FALUN
Tel: 023/105 71

Ostlund, Sven *

f Kronodirektör, 020105, LIV4, 20
Tallåsvägen 17, 182 75 STOCKHOLM

Ostman, (Eriksson), Kerstin

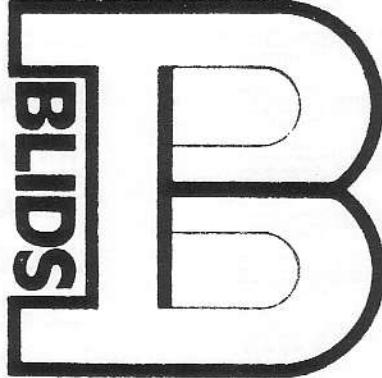
Fru, 231110, W, 41
Svärdsgatan 31, 791 31 FALUN
Tel: 023/145 71

**"TRADITIONEN FÖRPLIKTAR FÖR
DEN UNGDOM SOM TAR VID"**

Så lönade rubriken när Georg Thunstedt tog över butiken 1942. Vi vill också gärna hålla det löftet idag 1986. Hos oss hittar du de gamla välkända märkena men också det nya vackra.

från
DIKT
till
DATA

Låna oss
40.000 och
du får en
egen bankman.

Götabanken

Åsgatan 24, Falun

Förstärk den naturliga ådringen med

HERDINS LACKBETS

Den färdigblandade, snabbtorkande
LACKBETSEN ger en tålig yta och
framhäver den naturliga ådringen i ett
trämaterial.

Du både betsar och lackar i en
strykning!

HERDINS FÄRGVERK - Falun

Tel. 023-330 60

Joel Hedbergs Åkeri AB Hyttgatan 37, 791 73 FALUN. Tel. 023-100 48, 108 58.

Redan 1894

kunde dalfolket läsa
det första numret av
Falu Kuriren.

Då som nu är Falu Kuriren
husorganet i de flesta
hem.

TS-kontrollerad upplaga
35 466 ex. per dag.

Falu Kuriren

DALARNA'S STÖRSTA TIDNING

Tel. 023/935 00 vx.

Välj rätt

GLASÖGON eller KONTAKTLINSER

Östlunds Optik Synsam

Falun

Holmgatan 17
tel 023-217 11

Malung

Postgatan 4
tel 0280-100 89

Mora

Köpmangatan 3
tel 0250-106 42

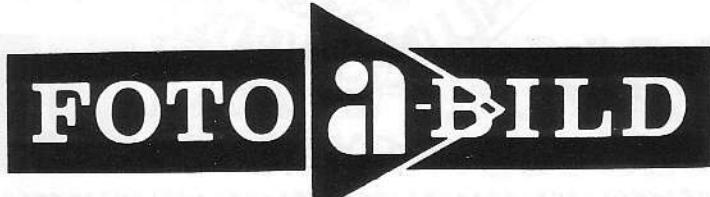
*Företag med av Socialstyrelsen.
Leg. optiker och behöriga kontaktlinsoptiker.*

FOTO A-BILD ÄR FOTOBUTIKEN MITT I CENTRUM

Vi har eget färgfotolab, där vi gör dina färgkopior med höga kvalitetskrav, du får dem dessutom färdiga på någon timme.

Stor sortering av
Kameror · Projektorer · Kikare mm
Tillbehör · Album · Ramar

Välkommen till oss, Vi kan foto.

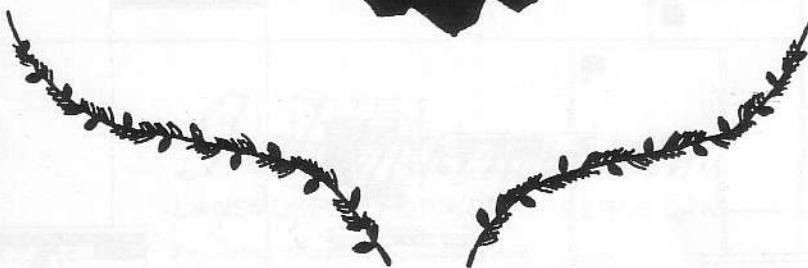
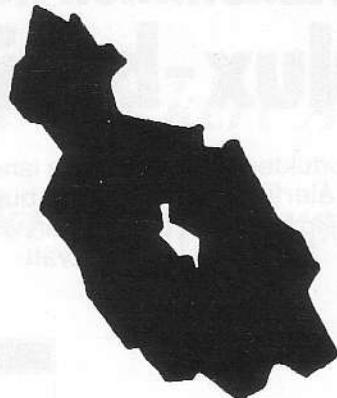

I Dalarna - för Dalarna!

Telefon 023/187 00

Ditt eget försäkringsbolag.

I Dalarna.

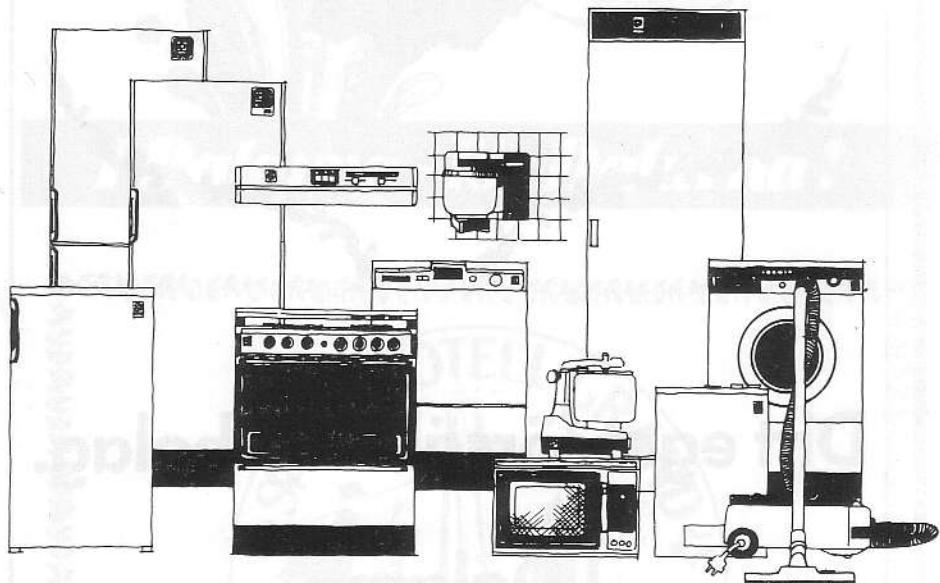

**DALARNAS
FÖRSÄKRINGSBOLAG**

Välkommen till Electrolux -butikerna!

Electrolux produkter säljs över hela landet genom ca
290 återförsäljare och egna butiker.

Här får du hjälp av personal som är välutbildad och
kunnig på kök och tvätt.

KYL FRYS SPIS DISK TVÄTT ASSISTENT DAMMSUGARE

Du kan i ett mycket stort sortiment välja den produkt
som passar just ditt behov. Och alltid känna trygghet
för kvalitet och service.

Adressen till närmaste Electrolux-butik
hittar du under Electrolux i telefon-
katalogen.

 Electrolux butik

Löjdquist Tryckeri AB, Tierp har tryckt denna årsskrift

Dalarnas museum

LÄNSMUSEUM FÖR KOPPARBERGS LÄN

Presenterar aktuella falupublikationer:

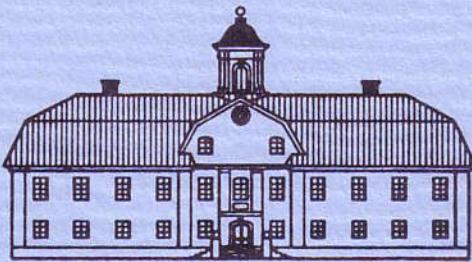
- Selma Ström: HEMMA PÅ ELSBORG
- Daniels Sven Olsson: VASS BRITAS GÅRD
- Rune Bondjers: THUNSTRÖMS KÖPMANSGÅRD
- Gösta Söderlund, Ingegerd Gertner m fl:
HELGE ZANDÉN
- DAVID TÄGTSTRÖM berättar om sin ungdom för Per Johannes
- G. Skarin: KARTA ÖFVER FALU STAD 1886
- J. E. Wilhelmsson: VITA DAMEN I KÄRARVSSKOGEN OCH ANDRA BERÄTTELSER KRING FALU GRUVA
- P. Gunnar Andersson: CHRISTOPHER POLHEM
- VASS BRITAS GÅRD OCH RESIDENSET – klippark
- Roland Andersson: FALU KOMMUN. Översiktig kulturhistorisk planering
- Örjan Hamrin: KAMPEN OM ENGELBREKT
- Börje Bergsman: FALU BERGSSKOLA 1819–1868
- Birgitta Dandanell: SELMA LAGERLÖF och FALUN

Böckerna finns i museets kassa eller kan beställas per telefon 023/181 60.

Museet är öppet: 1 sept.–30 april månd.–torsd. 10–17
onsdag kvällsöppet till 21

1 maj–31 aug. månd.–torsd. 10–18
fred.–sönd. 12–17

Fri entré.

STORA KOPPARBERGS MUSEUM

vid Falu gruva

Industrihistoriska och tekniska samlingar rörande Falu gruvas utveckling och Stora Kopparbergs mångsidiga verksamhet i gammal och ny tid.

Museet är öppet dagligen kl. 12.30—16.30.
Gruppvisning av museet ordnas på annan tid
efter förhandsanmälan och överenskommelse
med resp. grupp. Tel. 023/114 75.

STORA KOPPARBERGS MUSEUM